

**BELEID ROND UITVAARTEN IN DE ST. PAULUSPAROCHIE
(Beltrum, Eibergen, Groenlo, Lievelede, Neede, Rekken, Rietmolen)**

d.d. versie 21-11-2012

1. Het aannemen van een uitvaart

1. a. In principe wordt de uitvaart alleen aangenomen, indien de overledene voor het moment van overlijden woonachtig was in de parochie dan wel vanuit diens achtergrond een aantoonbaar sterke binding had met het gebied van de lokale (geloofs-) gemeenschap.
- b. Indien wordt gevraagd om gebruik van een kerkgebouw voor een afscheidsplechtigheid zonder verdere betrokkenheid of dienstverlening van de St. Paulusparochie (geen voorganger St. Paulus, geen koor, organist etc.) dan kan onder bepaalde voorwaarden in overleg met de pastoor en de locatieraad hiervoor toestemming worden verleend. Voorwaarde is, dat de inrichting van het kerkgebouw gehandhaafd blijft, dat er geen handelingen plaatsvinden die op gespannen voet staan met een eerbiedig gebruik van de gewijde ruimte.
2. Andere dan de onder 1. genoemde situaties, zijn ter beoordeling van het pastoraal team, waarbij in laatste instantie de pastoor beslist over het al dan niet aannemen van de uitvaart.

2. Huidige regeling bij het aannemen van een uitvaart

1. De uitvaartondernemer maakt de eerste principe-afspraken met de nabestaanden;
2. De uitvaartondernemer neemt contact op met de contactpersoon van de locatie waar de uitvaart gevraagd wordt. Deze lokale contactpersoon meldt of de kerk beschikbaar is op de gevraagde dag en tijd.
3. In de St. Paulusparochie is een uitvaartcoördinator*), die bereikbaar is via een speciaal telefoonnummer.
4. Als de uitvaartondernemer weet of de kerk vrij is, zoekt hij contact met de uitvaartcoördinator, meldt het overlijden en vraagt om een voorganger. Degene die het verzoek voor een uitvaart aanneemt, wijst de uitvaartbegeleider er op dat wanneer er een voorganger wordt verlangd in de situatie als vermeld onder 3.5, de eventuele kosten die deze voorganger declareert zullen worden doorberekend aan de uitvaartondernemer.
5. De uitvaartcoördinator zoekt contact met de volgens het rooster vastgestelde voorganger. Problemen rond de beschikbaarheid van voorgangers en veranderingen van het gevraagde tijdstip, worden door de uitvaartcoördinator in overleg met de uitvaartondernemer opgelost. De uitvaartondernemer geeft aan de uitvaartcoördinator praktische gegevens:
 - a. familienaam en voornamen (en roepnaam) van de overledene
 - b. geboortedatum, datum van overlijden en -plaats
 - c. datum en aanvangstijd van de uitvaartviering
 - d. kerk waar de uitvaart wordt gevraagd en of de koster en/of het locatiesecretariaat al benaderd is voor reservering van de kerk
 - e. wel of geen avondwake, begrafenis of crematie
 - f. naam, adres en telefoonnummer van de contactpersoon van de familie, alsmede de relatie tot de overledene
6. Als de uitvaartcoördinator een voorganger bereid heeft gevonden voor te gaan, meldt zij dit aan de uitvaartleider. Ook belt zij de contactpersoon van de betreffende locatie om de uitvaart en eventueel de avondwake te bevestigen. Verder brengt zij per mail het pastoresteam, het centraal secretariaat en het locatiesecretariaat op de hoogte van de uitvaart.

***) Voorstel:**

Het opzetten van deze bereikbaarheid wordt nagestreefd per 1 januari 2013. Tot deze tijd is van maandag t/m donderdag van 10.00 uur tot 15.00 uur de secretaresse van het Centraal Secretariaat beschikbaar. Buiten genoemde kantooruren wordt verwezen naar de pastoor en van vrijdag 09.00 uur t/m maandag 9.00 uur is dit de pastor die weekendwacht heeft.

3. De voorganger bij een uitvaart

1. De voorganger bij een uitvaart is een lid van het pastoresteam, een vrijwilliger van de Werkgroep Uitvaart, of een emeritus-pastor.
2. De voorgangers worden aangewezen via een door het pastoraal team vastgesteld rooster.
3. Indien er bij de overledene en/of de nabestaanden verzocht werd/wordt om een andere dan de aangewezen voorganger, dan wordt hierop alleen positief beslist, indien:
 - a. er met deze voorganger een familieband bestaat;
 - b. er sprake is van een andere bijzondere, hechte band;
 - c. er tussen de overledene/nabestaanden en de voorganger in het begeleidingstraject een belangrijke band is ontstaan.
4. In situaties als genoemd onder 2.3 beslist de pastoor of bij diens afwezigheid een van de andere pastores.
5. Wanneer een andere voorganger wordt verlangd dan een lid van het pastoraal team of een lid van de Werkgroep Uitvaart (dus niet op verzoek van het pastoraal team), zal een eventuele kostendeclaratie van betrokkene worden doorberekend aan de uitvaart-ondernemer.
6. Wanneer een voorganger van buiten de St. Paulusparochie een uitvaartviering verzorgt, treedt de pastoor die anders de uitvaart had verzorgd op als begeleider om de voorganger van buiten wegwijs te maken en te helpen waar nodig.
7. Wanneer sprake is van een uitvaart in oecumenische context, bestaat de mogelijkheid dat ook een voorganger uit een andere dan de rooms-katholieke traditie mede een uitvaartviering in de vorm van een viering van woord en gebed verzorgt.

4. Tijdstip van avondwakes en uitvaartvieringen

- a. Een avondwake wordt gehouden op een avond voor de dag waarop de uitvaartviering, cq de crematieplechtigheid of teraardebestelling plaatsvindt. Het tijdstip voor aanvang van de avondwake richt zich naar plaatselijk gebruik.
- b. In Groenlo kan geen avondwake plaatsvinden op zondagavond en op kerkelijke feestdagen.
- c. Het aanvangstijdstip van een uitvaartviering wordt in overleg vastgesteld.
- d. Op dinsdag (vanaf 1 juli 2013), wanneer zij bijeenkomen voor hun teamoverleg gaan de leden van het pastoraal team in principe niet voor in uitvaartvieringen die vroeger dan 13.00 uur aanvangen.
- e. Bij uitzondering, bijvoorbeeld wanneer in dezelfde kerk reeds op zaterdagmorgen een uitvaartviering gehouden wordt, is een uitvaartviering mogelijk op zaterdagmiddag met dien verstande dat het aanvangstijdstip niet later is dan 14.00 uur.
- f. Op Goede Vrijdag, zaterdag voor Pasen en op 24 en 31 december is een uitvaartviering 's middags niet mogelijk. Wanneer op genoemde bijzondere dagen er 's morgens een uitvaartviering is, gaan leden van de Werkgroep Uitvaart hierin voor.
- g. Om tegemoet te komen aan de vraag om 's avond een afscheidsviering te houden, waarna de volgende dag al dan niet in besloten kring de teraardebestelling of crematieplechtigheid plaatsvindt, is het mogelijk om 's avonds een viering te houden. Deze viering heeft het karakter van een viering van woord en gebed, dus zonder communie, waarin leden van de Werkgroep Avondwake of een lid van de Werkgroep Uitvaart voorgeat. Pastores gaan in principe in deze vieringen niet voor.

5. De vormgeving van de uitvaartviering

5.1 De vormen van uitvaarten en locaties waar uitvaarten plaatsvinden

De leden van het pastoraal team dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de liturgische vormgeving van de uitvaarten; de pastoor is eindverantwoordelijk en aanspreekpunt.

De mogelijkheden voor het houden van een uitvaart/afscheidsviering zijn:

- a. een viering van woord en gebed overdag, wanneer gekozen wordt voor een andersoortige viering en/of er in de godsdienstige beleving geen communie gewenst is, voorgegaan door een priester, diaken, pastoraal werker of een lid van de Werkgroep Uitvaart of leden van de Werkgroep Avondwake;
- b. een herdenkingsdienst overdag of 's avonds, wanneer gekozen wordt voor een vrijere invulling, waarbij meer ruimte is voor muziek en sprekers. Bij een herdenkingsdienst is geen parochiekoor betrokken wanneer gekozen wordt voor CD-muziek. In deze dienst vindt geen communie-uitreiking plaats. 's Avonds gaan pastores niet voor.
- c. Een afscheidsviering in de avond; deze viering is een viering van woord en gebed, dus zonder communie, waarin leden van de Werkgroep Avondwake of een lid van de Werkgroep Uitvaart voorgaat (zie punt 4g).
- d. een avondwake op de avond voorafgaand aan de dag van begraving of crematie, voorgegaan door leden van de Werkgroep Avondwake;
- e. een woord- en communieviering overdag, voorgegaan door een pastoraal werker, een diaken of een lid van de Werkgroep Uitvaart;
- f. een eucharistieviering overdag, voorgegaan door een priester;
- g. een viering van woord en gebed, zonder communie, gehouden in het crematorium, voorgegaan door een lid van de Werkgroep Uitvaartgroep of Werkgroep Avondwake.

De dienst in het crematorium wordt, ook als deze vooraf is gegaan door een viering in de kerk, desgewenst voorgegaan door een lid van de Werkgroep Avondwake of -Uitvaart, of in Beltrum de Werkgroep Uitvaartbegeleiding. Pastores gaan niet mee/voor in het crematorium.

De onder a t/m f. genoemde vieringen worden gehouden in een van de kerkgebouwen van de St. Paulusparochie. Onder strikte voorwaarden is een viering in bijvoorbeeld de kapel van een zorginstelling mogelijk. Hiervoor is overleg met en toestemming van de pastoor of bij diens afwezigheid één van de andere pastores nodig.

5.2 De uitvaartliturgie

Alle voorgangers houden zich aan de orden van dienst voor de eucharistieviering, woord- en communieviering, de viering van woord en gebed of de herdenkingsviering die als bijlagen hierbij zijn gevoegd. In de eucharistieviering, de woord- en communieviering en de viering van woord en gebed zijn de twee lezingen teksten uit de bijbel.

De locaties Neede, Lievelede en Rietmolen beschikken over een standaard-uitvaartboekje dat gebruikt wordt bij de uitvaart in de vorm van een woord- en gebedsdienst, eucharistieviering en woord- en communieviering. De locatie Lievelede beschikt daarnaast over een zangbundel met liederen voor de uitvaart.

In Beltrum en Eibergen zijn vrijwilligers beschikbaar die in overleg met de nabestaanden een liturgieboekje voor de uitvaartviering samenstellen. Dit wordt door de locatie uitgewerkt en, nadat goedkeuring door de voorganger is verkregen, gedrukt. De kosten hiervoor worden in rekening gebracht aan de uitvaartondernemer, die het doorberekent aan de nabestaanden.

In Groenlo wordt de zangbundel gebruikt en is er een lijst van liederen beschikbaar die gezongen kunnen worden in een uitvaartviering en avondwake. Andere keuzes behoeven overleg met de dirigente. Een eigen uitvaartboekje dient geheel door de nabestaanden in overleg met de voorganger te worden samengesteld, uitgewerkt en gedrukt. De kosten zijn voor eigen rekening.

Voorstel: Er wordt een digitale uitvaartmap voor de hele St. Paulusparochie samengesteld, welke zowel op papier als op een memorstick beschikbaar is. Hieraan kunnen locaties hun liedrepertoire toevoegen.

5.3 De liturgische zang en muziek

Als regel is het parochiekoor van de locatie waar de uitvaart wordt gehouden, beschikbaar voor de zang in de uitvaartviering.

In Beltrum kan gekozen worden voor het koor Kiddoesj. De jongerenkoren en middenkoren van andere locaties kunnen benaderd worden, hoewel zij doorgaans alleen beschikbaar zijn indien er een bijzondere band tot de overledene bestaat. Voor de dienst in het crematorium is geen koor beschikbaar.

In principe wordt er in de uitvaartviering in de kerk met aanwezigheid van een koor geen CD-muziek ten gehore gebracht. Indien sprake is van een diep gekoesterd verlangen naar een CD-muziek of zangnummer, dan kan de voorganger hiervoor toestemming verlenen, indien:

- er sprake is van één enkel stuk;
- dat qua stijl past in of bij de kerkelijke uitvaartliturgie.

Indien de wens bestaat naar meer CD-muziek, dan wordt de uitvaartviering gehouden in de vorm van een herdenkingsdienst (zie 5.1b).

In overleg met de voorganger kan een soliste voor wat betreft de zang en kunnen instrumentalisten m.b.t. het maken van muziek een plek krijgen in de viering. Ook hiervoor geldt dat een en ander past in of bij de stijl van de uitvaartliturgie. Eventuele kosten zijn voor rekening van de opdrachtgever van de uitvaart.

5.4 Rol van familie, vrienden e.a.

Als regel kunnen familieleden, vrienden en bekenden, actief betrokken zijn bij de uitvaartviering. In overleg met de voorganger kunnen zij o.a.:

- de bloemen dragen (i.o.m. uitvaartonderneming);
- de overledene naar binnen begeleiden en uitgeleiden (i.o.m. uitvaartonderneming);
- de kaarsen ontsteken bij de lichtritus;
- de eerste lezing voorlezen;
- de voorbede uitspreken;
- een gedachte/gedicht/herinnering aan hun overledene uitspreken;
- overige inbreng, na toestemming van de voorganger en naar diens oordeel passend in of bij de kerkelijke uitvaartliturgie;
- voor wensen ten aanzien van de bloemversiering, nemen zij contact op met degenen die op de locatie dit regelen.

5.5 Diversen

Het samenstellen van een gedachtenis- of bidprentje wordt door de nabestaanden verzorgd.

Het gedachteniskruisje of in Beltrum de gedachteniskaars wordt in de avondwake opgehangen in de Maria- of gedachteniskapel van de kerk, of op de plek achter in de kerk die daarvoor is ingericht. Indien geen avondwake heeft plaatsgevonden, krijgt deze handeling een plek in de uitvaartviering.

In elke uitvaartviering of avondwake, ongeacht de vorm, wordt gecollecteerd voor het pastorale werk, waardoor o.a. de gedachtenis van de overledene(n) voortgang kan vinden. Indien uitdrukkelijk verzocht wordt om een collecte voor een goed doel, dan is hiervoor gelegenheid bij het verlaten van de kerk in daarvoor neergezette bussen of schalen. De voorganger zal hier op wijzen, maar ook de mogelijkheid aanreiken om e.e.a. in het crematorium of bij een condoleance te laten plaatsvinden.

In een uitvaartviering worden geen dia's, compilaties of filmfragmenten uit het leven van de overledene getoond. Wanneer in de uitvaartviering foto's worden gemaakt, dient een en ander onopvallend, beperkt en met respect uitgevoerd te worden, na overleg met de voorganger. Van de uitvaartviering en avondwake kan een geluidsopname worden gemaakt.

Met betrekking tot de inrichting en het gebruik van het kerkgebouw dient het karakter en het gebruik ervan voor de eredienst gerespecteerd te worden.

6. De nazorg

De pastores en leden van de werkgroep Uitvaart dragen gezamenlijk met de bezoekgroepen in de zeven locaties de verantwoordelijkheid voor de pastorale begeleiding van nabestaanden; de profielpastor voor diaconie is aanspreekpunt.

De voorganger van de uitvaart maakt met de nabestaanden een afspraak omtrent de nazorg c.q. het afsluiten van het contact, dat afhankelijk is van de specifieke omstandigheid. De voorganger wijst op de bezoekgroep van de locatie die het contact desgewenst overneemt.

De overledenen worden herdacht op Allerzielen, waarvoor de nabestaanden door het betreffende locatiesecretariaat, worden uitgenodigd. Tijdens de Allerzielenviering ontvangen de nabestaanden het gedachteniskruisje of de gedachteniskaars (Beltrum). In Eibergen, Groenlo, Rekken en Lievelede wordt het kruisje bij de eerste jaargedachtenis aan de nabestaanden gegeven (Eibergen) of thuis gebracht.

7. De Werkgroep Uitvaart

7.1 Samenstelling

De Werkgroep Uitvaart bestaat uit parochianen die

- a. die naar het oordeel van het pastoraal team over de kwaliteiten beschikken om uitvaartvieringen voor te bereiden en hierin voor te gaan;
- b. die een band hebben met de geloofsgemeenschap waardoor een draagvlak voor hun inzet aanwezig is;
- c. die een toerusting hiervoor met goed gevolg hebben afgelegd;
- d. die als zodanig in de parochie zijn gepresenteerd en uitgezonden.

7.2 Inzet

Het verzorgen van uitvaarten door de Werkgroep Uitvaart:

- a. vindt plaats op basis van een door het pastoraal team vastgesteld uitvaartrooster waarin de leden van de werkgroep Uitvaart samen met de pastores participeren;
- b. gebeurt op verzoek van het pastoraal team en bij verhindering van pastores, bijv. wanneer een van de dienstdoende pastores op een dag reeds een uitvaart heeft aangenomen en bij grote drukte;
- c. op verzoek van overledene en/of nabestaanden, met inachtneming van het vermelde onder 3.3.

7.3 Regeling van werkzaamheden

1. De Werkgroep Uitvaart werkt interlocaal, d.w.z. de leden verzorgen uitvaarten op alle voor uitvaarten aangewezen locaties in de parochie.
2. De Werkgroep Uitvaart komt periodiek plenair bij elkaar voor overleg, bezinning, uitwisseling, evaluatie en regeling van werkzaamheden.
3. De leden van de groep zijn, onder elkaar en naar anderen toe, gehouden tot geheimhouding van wat hetgeen hen in situaties ter kennis is gekomen. Zij gaan zorgvuldig en discreet om met aan hen toevertrouwde informatie. Wel kunnen situaties worden voorgelegd aan het pastoraal team en cases worden ingebracht.
4. De leden van de Werkgroep Uitvaart geven aan het Centraal Secretariaat door wanneer zij niet beschikbaar zijn.
5. Uitvaartvieringen worden verzorgd conform het door het pastoraal team opgestelde beleid.
6. Leden van de werkgroep Uitvaart ontvangen per uitvaart een vergoeding. Daarnaast kunnen zij hun reiskosten declareren. Het maximumbedrag van de vergoeding op jaarbasis is het bedrag van de vrijwilligersvergoeding. Kosten kunnen worden gedeclareerd bij de penningmeester van het parochiebestuur.

8. Tot slot

- a. Dit beleid is opgesteld door het pastoraal team van de St. Paulusparochie op 30 oktober 2012 en treedt met ingang van 1 januari 2013 in de plaats van alle in het verleden gemaakte regelingen en afspraken rond vieringen m.b.t. afscheid en uitvaart.
- b. Dit beleid geldt met ingang van 1 januari 2013 en kan door het pastoraal team worden gewijzigd, o.a. vanwege veranderde omstandigheden, mogelijkheden en inzichten.
- c. Wanneer zich specifieke omstandigheden voordoen, die aanleiding geven om hiervan af te wijken, dan wordt dit beoordeeld door het pastoraal team, waarbij de pastoor als eindverantwoordelijke een beslissing neemt.

Het pastoraal team van de St. Paulusparochie.

Bijlage 1: Orde van dienst eucharistieviering bij de uitvaart

EUCHARISTIE

OPENING van de VIERING

Begroeting/ Zegening van de overledene
Lied
Begroeting en woord van welkom
Ceremonie van het licht
Lied
Kyrie/Heer ontferm U
Openingsgebed

DIENST van het WOORD

Eerste schriftlezing
Tussenzang
Evangelielezing
Verkondiging
Voorbede

VIERING van de EUCHARISTIE

Collecte voor de eigen kerk
Lied
Gebed over de gaven
Prefatie
Sanctus
Eucharistisch Gebed
Pater Noster/ Onze Vader
Agnus Dei
Uitnodiging tot de communie
Communie
Lied
Gebed na de communie

SLOT van de VIERING

Gedachte
Laatste aanbeveling
Slotlied

Bijlage 2: Orde van dienst woord- en communieviering bij de uitvaart

WOORD- en COMMUNIE

Begroeting/ Zegening van de overledene

Lied

Begroeting en woord van welkom

Ceremonie van het licht

Lied

Kyrie/ Heer ontferm U

Openingsgebed

DIENST van het WOORD

Eerste schriftlezing

Tussenzang

Lezing uit het Heilig Evangelie

Overweging

Voorbede

VIERING van de COMMUNIE

Collecte voor de eigen kerk

Lied

Communiegebed

Pater Noster/ Onze Vader

Uitnodiging tot de communie

Communie

Lied

SLOT van de VIERING

Gedachte/slotgebed

Laatste aanbeveling

Slotlied

Bijlage 3: Orde van dienst woord- en gebed bij de uitvaart

WOORD EN GEBED

Begroeting/ Zegening van de overledene

Lied

Begroeting en woord van welkom

Ceremonie van het licht

Lied

Eventueel Kyrie(Litanie)

Openingsgebed

DIENST van WOORD en GEBED

Eerste lezing

Tussenzang

Tweede lezing

Overweging

Voorbede: afgesloten met Onze Vader

SLOT van de VIERING

Collecte voor de kerk

Gedachte/slotgebed

Laatste aanbeveling

Slotlied

Bijlage 4: Orde van dienst herdenkingsdienst bij de uitvaart

HERDENKING

Begroeting / Zegening van de overledene achter in de kerk

Openingslied

Begroeting en woord van welkom

(Zeven maal) kaarslicht

Gedachteniskruisje

Lezing

Lied of muziek

Bijbellezing

Overweging/gedachteniswoord

Lied/muziek

Evt. sprekers

Voorbede

besloten met het Onze Vader

Collecte (w.o. muziek)

Eventueel: besprenkeling met wijwater en bewieroking

Uittocht met lied/muziek

Bijlage 5: Orde van dienst voor het afscheid in het crematorium

Orde van dienst voor het afscheid in het crematorium

Muziek bij het binnenkomen

Kruisteken en begroeting door de voorganger

- aansteken kaarsen

Gebed

Lezing uit de Schrift

Korte overweging

2^e Muziekstuk

Voorbeden

Zegenen met water

Kruisje van de overledene

Onze Vader en Wees gegroet

Zending en zegen

Eventueel toespraak/toespraken

Dankwoord door of namens de familie

Afscheid nemen terwijl 3^e muziekstuk te horen valt.

Bijlage 6: Orde van dienst voor een afscheidsdienst 's avonds in de kerk (dienst van woord en gebed)

De kist kan in de kerk staan, of binnen gedragen worden, of niet in de kerk staan.

Indien de kist wordt binnengedragen

- Zegening met gewijd water en begroeting van de overledene achter in de kerk
- Binnendragen van de overledene
- Intredelied
- Begroeting, kruisteken, woord van welkom
- Aansteken van de kaarsen rond de baar aan de Paaskaars
- Lied dat de lichtceremonie begeleidt
- Gebed om vergeving en ontferming met gezongen Heer ontferm U
- Openingsgebed
- Persoonlijk woord door familie
- Lied
- Evangelielezing
- Overweging
- Eventueel: stilte; muziek
- Eventueel: Geloofsbelijdenis
- Inschrijven in het boek van de levenden
- Gedachteniskruisjes of –kaars
- Lied bij het wegbrengen van het kruisje of de kaars
- Voorbeden
- Onze Vader
- Wees gegroet
- Heer geef hem/haar de eeuwige rust
- Collecte
- Lied
- Eventueel: gedicht, tekst of In Memoriam door familie
- Laatste aanbeveling met zegening met gewijd water en wierook
- Zegenwens
- Mededelingen omtrent de uitvaart en het condoleren na afloop van de avondwake
- Slotlied

Indien de kist voor in de kerk staat

- Openingslied
- Begroeting, kruisteken, woord van welkom
- Zegening met gewijd water
- Aansteken van de kaarsen rond de baar aan de Paaskaars

Verdere orde van dienst: zie boven

Indien de kist niet in de kerk staat

- Openingslied
- Begroeting, kruisteken, woord van welkom

- Lichtceremonie: licht ontstoken aan de Paaskaars waarmee de 7-armige kandelaar wordt ontstoken of een speciale eigen kaars bijvoorbeeld de huwelijkskaars.
- Inschrijven in het boek van de levenden
- Gebed om ontferming met gezongen Heer ontferm U of een drempelgebed of psalmgebed
- Lied of cd indien geen koor
- Tekst, gedicht of persoonlijk woord
- Lezing uit de Bijbel
- Overweging
- Eventueel: stilte of muziek
- Eventueel: Geloofsbelijdenis
- Gedachteniskruisje of –kaars
- Lied bij het wegbrengen van het kruisje of de kaars
- Voorbeden
- Onze Vader
- Wees gegroet
- Heer geef hem/haar de eeuwige rust
- Collecte
- Lied of cd indien geen koor
- Gedicht/tekst/persoonlijk woord
- Mededelingen
- Zegenbede
- Slotlied

NB. Als in de afscheidsviering 's avonds geen absoute heeft plaatsgevonden, kan dat de volgende dag gedaan worden op het kerkhof of in het crematorium.